

AD 47/26

LIMITE

CONF-ALB 9

PŘÍSTUPOVÝ DOKUMENT

Předmět: SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE
– Kapitola 26: Vzdělávání a kultura

PŘÍSTUPOVÁ JEDNÁNÍ

Albánie

SPOLEČNÝ POSTOJ EU

(V reakci na dodatečné informace poskytnuté Albánií)

Tematický okruh 3: Kapitola jednání 26:

Vzdělávání a kultura

SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

Tento postoj Evropské unie vychází z jejího obecného postoje určeného pro přístupovou konferenci s Albánií (dokument AD 5/22 CONF-ALB 2) a podléhá zásadám jednání, jež byly v uvedeném obecném postoji potvrzeny, především:

- jakékoli názory na konkrétní kapitolu jednání vyjádřené Albánií nebo EU nebudou mít v žádném případě vliv na případná stanoviska k jiným kapitolám;
- dohody dosažené v průběhu jednání o konkrétních kapitolách, včetně dohod částečných, nelze považovat za konečné, dokud nebude dosaženo celkové dohody o všech kapitolách;
- jakož i požadavkům uvedeným v bodech 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 a 48 rámce pro jednání.

EU Albánii vyzývá, aby pokračovala ve sbližování svých právních předpisů s *acquis* EU a v jeho účinném provádění a prosazování a aby obecně již před přistoupením rozvíjela politiky a nástroje tak, aby se co nejvíce blížily politikám a nástrojům EU.

EU bere na vědomí, že Albánie ve svých postojích AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 a AD 42/26 CONF-ALB 4 přijímá *acquis* EU v rámci kapitoly 26, jak platilo dne 1. května 2026, a že bude připravena je ode dne svého přistoupení k Evropské unii provádět.

EU konstatuje, že Albánie dosáhla pokroku při sbližování s *acquis* EU týkajícím se vzdělávání a odborné přípravy. EU bere pokrok Albánie na vědomí a vyzývá ji, aby dosáhla dalšího hmatatelného pokroku při vytváření nezbytných struktur pro řízení programu Erasmus+.

EU očekává, že Albánie vyvine další úsilí, aby vyčlenila rozpočet na vzdělávání odpovídající jejím ambicím a cílům. Vyzývá proto Albánii, aby zvýšila své veřejné výdaje na vzdělávání s cílem překlenout rozdíl oproti průměrným výdajům EU.

EU bere na vědomí, že Albánie vyvinula další úsilí, pokud jde o využívání nástrojů transparentnosti evropského rámce kvalifikací, vzdělávání založené na kompetencích a digitální dovednosti. EU Albánii vyzývá, aby usilovala o zřetelné zlepšení základních dovedností studentů v souladu s evropskými cíli. Vybízí Albánii, aby přijala další opatření k zajištění inkluzivního vzdělávání, a to i pro příslušníky menšinových skupin.

EU bere také na vědomí informace, které Albánie poskytla o právech na vzdělání vyplývajících z jejího zákona o ochraně národnostních menšin a ze souvisejících sekundárních právních předpisů a národní vzdělávací strategie na období 2021–2026, a vítá úsilí o zajištění jeho plného provádění¹. Vyzývá Albánii, aby pokračovala v zohledňování doporučení Rady ze dne 22. května 2018². Připomíná, že v souladu s prosazováním společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce by všechny úrovně a druhy vzdělávání měly posílit sociální soudržnost a evropský pozitivní a inkluzivní pocit sounáležitosti, který doplňuje místní, regionální a národní identitu a podporuje tolerantní a demokratické postoje. EU bere na vědomí závazek Albánie dále zlepšovat kvalitu a dostupnost učebnic ve všech uznávaných menšinových jazycích.

EU očekává, že v oblasti vysokoškolského vzdělávání Albánie provede v plném rozsahu klíčové závazky v rámci boloňského procesu a dosáhne další harmonizace s Tiranským komuniké v souladu se svým akčním plánem pro vysokoškolské vzdělávání.

¹ Tato otázka je zkoumána ve spojení s tematickým okruhem 1 – Základní zásady v souvislosti se vzděláváním v menšinových jazycích.

² Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce (2018/C 195/01).

EU zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie dále pokračovala v dosahování pokroku při plnění cílů stanovených v rámci Evropského prostoru vzdělávání a dále postupně budovala monitorovací systém, který umožňuje spolehlivé sledování těchto cílů.

EU rovněž bere s uspokojením na vědomí dosažený pokrok, pokud jde o plné provádění zákona o odborném vzdělávání a přípravě, spočívající v přijetí příslušných sekundárních právních předpisů týkajících se norem, kritérií a postupů pro akreditaci poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy s cílem podpořit procesy a mechanismy zajišťování kvality z hlediska celoživotního učení.

EU bere na vědomí, že byly posíleny kapacity Národní agentury pro zaměstnanost a dovednosti a Národní agentury pro odborné vzdělávání a přípravu a kvalifikace. Zároveň zdůrazňuje, že Albánie musí zajistit dostatečné zdroje pro optimalizaci systému odborného vzdělávání a přípravy v souladu s potřebami trhu práce, včetně budování kapacit a zvyšování počtu a kvality učitelů odborného vzdělávání a přípravy. Rovněž zdůrazňuje, že je třeba podporovat a rozvíjet příležitosti ke vzdělávání dospělých a usilovat o dosažení souladu s hlavním cílem EU, aby se do roku 2030 každoročně účastnilo odborné přípravy alespoň 60 % dospělých (ve věku 25–64 let), jakož i zajistit sběr údajů o tomto ukazateli. EU Albánii dále vyzývá, aby posílila systémy učňovské přípravy a podporovala další zapojení do učňovské přípravy a učení se prací v rámci Evropské aliance pro učňovskou přípravu tím, že prostřednictvím závazků vybuduje a rozšíří členství vnitrostátních a regionálních organizací. V tomto ohledu EU zdůrazňuje význam strukturovaného zapojení zaměstnavatelů do rozvoje odborného vzdělávání a přípravy v Albánii.

EU konstatuje, že Albánie dosáhla dalšího souladu s *acquis* EU týkajícím se **mládeže**. Vyzývá Albánii, aby i nadále upřednostňovala práci s mládeží a účast mládeže a aby pokračovala v dodržování Evropské agendy práce s mládeží coby hlavního cíle. EU vzala na vědomí úsilí Albánie o podporu digitální gramotnosti mladých lidí.

EU vítá pokračující značný pokrok, jehož Albánie dosáhla v oblasti sportu, a vyzývá Albánii, aby pokračovala ve sbližování právních předpisů s *acquis* EU. EU bere na vědomí pokrok Albánie při sbližování s *acquis* EU v oblasti kultury a zdůrazňuje význam ochrany kulturního dědictví.

EU konstatuje, že přijetím výše uvedených právních předpisů byly splněny požadavky referenčního kritéria pro uzavření kapitoly podle dokumentu AD 6/25 CONF-ALB 6.

EU vybízí Albánii, aby přijala důraznější opatření týkající se boje proti korupci ve vzdělávání a kultuře. Vyzývá Albánii, aby i nadále zajišťovala uplatňování záruk týkajících se integrity, pokud jde o výběr ředitelů škol a jmenování do klíčových vzdělávacích agentur podle zásluh a bez politického vlivu.

* * *

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem EU konstatuje, že tato kapitola v této fázi nevyžaduje další jednání.

Po celou dobu jednání bude pokračovat monitorování pokroku při uvádění právních předpisů do souladu s *acquis* EU a jeho provádění. EU zdůrazňuje, že bude věnovat zvláštní pozornost monitorování všech konkrétních výše uvedených otázek s cílem zajistit správní kapacitu Albánie, plné sladění právních předpisů, jakož i účinné provádění a prosazování *acquis* v rámci této kapitoly. Zvláštní pozornost je třeba věnovat vazbám mezi uvedenou kapitolou a dalšími kapitolami jednání. Ke konečnému posouzení souladu albánských právních předpisů s *acquis* EU a schopnosti Albánie je provádět může dojít teprve v pozdější fázi jednání. EU Albánii vyzývá, aby Radě stabilizace a přidružení kromě všech informací, které může EU v souvislosti s jednáním o této kapitole vyžadovat a které mají být konferenci poskytnuty, pravidelně poskytovala podrobné písemné informace o pokroku při provádění *acquis* a při posilování správní kapacity.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se EU v případě potřeby k této kapitole v příhodném okamžiku vrátí.

EU dále připomíná, že v období od 1. května 2026 do uzavření jednání může být přijato nové *acquis*.

PUBLIC